

**ЗАРІЧНЕНСЬКА ЦС ПШБ
ЗАРІЧНЕНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА**

Серія : «Краєзнавство»

ВОЛОНТЕР – ЦЕ СТАН ДУШІ

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ НАРИС

**ЗАРІЧНЕ
2017**

**ЗАРІЧНЕНСЬКА ЦС ПШБ
ЗАРІЧНЕНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА**

Серія : «Краєзнавство»

**ВОЛОНТЕР –
ЦЕ СТАН ДУШІ**

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ НАРИС

**ЗАРІЧНЕ
2017**

НАРОДНІ ГЕРОЇ УКРАЇНИ

Чи думав хтось із нас, що в Україну прийде війна? Та ще й звідки – з Росії? 14 квітня 2014 року, в Україні почалася антитерористична операція. Їй передувала окупація Криму та ескалація насильства на Сході країни, а далі страшні події на Донбасі.

Ця війна показала, що українці в історичні моменти найбільшої небезпеки для державності здатні згуртуватися і протиставити ворогові всю свою міць, відвагу. Що народ буде збирати копійка до копійки і купуватиме на них зброю, техніку, обмундирування, утеплювачі, харчі – все, що треба солдатам для успішного ведення військових дій на фронті. Нас ніхто не вчив воювати. Ми вчилися цьому на ходу. Щоб запобігти втратам, ентузіасти створили спеціальні медичні підрозділи, що дозволяють оперативно доставляти поранених до госпіталів і кров – до поранених. І в цьому теж наша особливість.

Кожен, хто туди їде, знає, куди їде і знає, що ризикує.

На рубежах війни за Україну – чоловік, дружина і син. Заріченська сім'я Кириковичів відома і там, на передовій, і в тилах мирного життя. Всі троє - добровольці, воюють на передовому рубежі задля того, щоб своїм життєвим досвідом, або й собою, вберегти і захистити від загибелі юні, молоді життя, відстояти незалежність нашої держави – Україна.

10 лютого 2016 року родина волонтерів, добровольців, госпітальєрів Лариса, Юрій та Ярослав Кириковичі були удостоєні найвищої волонтерської відзнаки – звання «Народний Герой України». Вперше цим орденом нагороджена відразу ціла родина - військові медики добровольчого батальйону «Госпітальєри» із Зарічного. Саме тут живуть такі прості і водночас героїчні люди, які змінили мирне життя на вимір життя війною. Саме в них сила нашої країни.

Народне визнання - це найвища нагорода для волонтерів.

У війни – не жіноче обличчя. Але саме жінка, дружина, мати двох дорослих дітей, бабуся трьох маленьких онуків, заріченка

Лариса Кирикович – на передовій, на Сході, пліч-о-пліч й нарівні з чоловіками бореться за незалежність і територіальну цілісність України. Її позивний – "Мама". Лариса Кирикович,

Народний Герой України, керівник медичної служби 5-го окремого добровольчого батальйону української армії, нагороджена орденами «За спасіння життя», «Лицарський хрест добровольця», медалями «За жертвовність і любов до України», «Пресвятої Богородиці», «За участь у бою», нагрудним знаком ДУК- 2014, медаллю «Захиснику України». Те, що робить ця неординарна жінка – справжній подвиг. Нею пишаються всі: і ті, хто вже пройшов пекло війни на Сході, і ті, які боронять територіальну цілісність України зараз, і ті, хто трудиться в повсякденному мирному житті. Медик, жінка, мама, патріот – Лариса Кирикович стала уособленням незборимого духу мужності, рятівницею людського життя.

Той, хто добровільно прийняв рішення заглянути в очі війні, вже ніколи не стане іншим. Він назавжди доброволець. Це стан душі, це нове життя, це чужий біль, що став твоїм, твоє велике серце і любов, це незламна віра в перемогу.

Біобібліографічний нарис «Волонтер - це стан душі» продовжує серію «Краєзнавство» і присвячений Народним Героям України, відомих усій Україні госпітальєрів Лариси, Юрія та Ярослава Кириковичів, які ризикуючи власним життям там, де найгарячіше, де триває боротьба, де потрібні професіоналізм, зібраність, відданість справі і навіть відчайдушність, які боронять незалежність України.

Історія цієї родини, їх народного подвигу, представлена в даному посібнику в статтях з періодичних видань, вміщених тут в хронологічному порядку, в Інтернетресурсах та фотосвітлинах. Їх історія – це історія нашої країни.

Бібліографічний посібник «Волонтер - це стан душі» рекомендований краєзнавцям, музейним і бібліотечним працівникам, викладачам, студентам, учням загальноосвітніх закладів та всім, хто сприяє патріотичному вихованню підростаючого покоління.

Від Зарічного до Слов'янська

1500 кілометрів здолав фургон "МАН" підприємця Юрія Кириковича з першим вантажем гуманітарної допомоги від жителів Зарічненського району для Української армії. Всю дорогу, до гори Карачун і в зворотному напрямку, за кермом він був один, без заміни.

– Я краще знаю свою машину. відчуваю її і маю досвід водіння. Фургон був перевантажений і тими дорогами, де, з однієї сторони, могли бути міни, а з другої – вибита колія від гусениць танків, їхати вже краще самому, щоб, як кажуть, і власне життя, і вантаж, який так очікують наші хлопці, були в одних надійних руках, – розповідає Юрій Кирикович. – Із Зарічного я виїхав один. У Рівному, для супроводу мені дали ще одного представника "Правого сектору" (без зброї), ми вдвох вирушили до місця призначення. Починаючи від міста Ізюм, стало відчутно, що тут була війна, розруха, що тут стріляли. Таке враження, що пшениці там і не сіяли – всюди соняшник, кукурудза. І, на жаль, ці поля є прекрасним прикриттям для терористів. Тому, як нам пізніше пояснили силовики, наразі є гостра потреба в тепловізорах. Добираючись до Слов'янська, їхали і крізь чагарники, і через очерет у два метри, дорога розбита мінами, знаків немає, зустрічного транспорту теж ніякого – відчуття охоплює не з приємних. Доводилося зупинятися, питати дорогу і не раз відповідати на просте запитання: "Не страшно?" Коли в'їхали в місто Слов'янськ, там нас добряче "поганяли" з кінця в кінець, показуючи дорогу то в один напрямок, то в зовсім протилежний. Зрештою, заплатили таксисту і він нам показав той маршрут, який нам був потрібний. Загалом, якщо сказати декілька слів про місто і про визволені від терористів території. то мирне життя там відбудовується дуже швидко. У Слов'янську в магазинах продукти є, можливо в меншому асортименті, але є. і ціни не вищі від наших. Відновлюється рух міського транспорту. Ще можна бачити контраст війни і миру. Прострілені щити, вибиті вікна, зруйновані окремі приміщення, але мирне життя наступає швидкими темпами. Дороги вже прибрані від залишків всього того, що було, оновлюються пошкоджені будівлі – бригади спеціалістів у Слов'янську працюють з усіх куточків України. Через місяць-два ніхто й не скаже, що тут була війна.

Заїхали до гори Карачун, що за Слов'янськом, де дислокувався Київський батальйон. Одразу скажу, що поспілкувавшись з силовиками, їхніми командирами, то основне матеріальне забезпечення учасників АТО наразі лежить на плечах волонтерів, таких як і ми. Кожен вантаж там чекають, він є цінним для наших хлопців. "Спасибі, братки, що не забули", – з такими словами зустріли і наш, заріченський вантаж благодійної допомоги. Не секрет, що на дорогах є ділянки, які прострілюються, на мирних шляхах можуть влаштувати засідку, а деякі люди, які трудяться вдень, вночі спокійно беруться до зброї і стріляють. Це все там ще є: мир і війна – поруч.

Кожен, хто туди їде, знає, куди їде і знає, що ризикує. На зворотній дорозі військовики надали нам озброєну охорону, яка нас супроводжувала майже до Харкова.

Вийхав із Зарічного Юрій Кирикович в четвер, 24 липня, о 17 годині. Повернувся додому із Слов'янська в суботу, 26 липня, майже опівночі. Із 20 тонн продуктів та іншої благодійної матеріальної допомоги, що надали жителі нашого району для Української армії, перші 5 тонн доставлено. Наразі сортується і готується до відправки решта благодійної допомоги. На складі магазину підприємця Юрія Кириковича щоденно, від ранку до ночі, кипить робота. Одні люди приносять або привозять благодійну допомогу силовикам на Схід, другі приходять, щоб декілька годин, чи півдня добровільно, на волонтерських засадах, попрацювати над сортуванням та упакуванням гуманітарного вантажу. Кожні робочі руки – на вагу золота. Це – не одного робота, навіть не одного колективу. Тому керівники організацій, підприємці присилають своїх працівників, щоб попрацювали над сортуванням. Приходять навіть підлітки, щоб допомогти.

Як повідомив Юрій Кирикович, у Рівному готується склад для прийому гуманітарної допомоги Українській армії. Він працюватиме за схемою діяльності пошти: туди з районів доставлятиметься адресна допомога, можлива навіть іменна посилочка конкретному бійцю в названу ну чи батальйон, або ж з адресою територіального батальйону чи іншого підрозділу. і на цьому складі заадресований вантаж буде сортуватися й відправлятися конкретно вказаним адресатам на Схід.

– На складі в Рівному працюватимуть виключно волонтери, – каже Юрій Кирикович. – їх координати я матиму і кожного дня знатиму, за якою адресою готується до відправки вантаж з Рівного на Схід. Відповідно, ми із Зарічного відвозили гуманітарну допомогу адресно.

Якщо за декілька днів цей загальнообласний склад гуманітарної допомоги Українській армії не розпочне своєї роботи, ми вже підготували до відправки другий рейс, і я повезу допомогу від заріченців нашим хлопцям.

Достеменно знаю і хочу сказати всім нашим людям, які здавали і здають допомогу для Української армії: вона там дуже потрібна і вони її чекають.

Тамара Алексіюк
Полісся. - 2014. - №29 /24 липня/

Жінка... Мати... Волонтер...

Надзвичайно складно писати про тих хлопців, які, ризикуючи власним життям, нині перебувають в зоні АТО, на Сході, де життя поруч зі смертю. І таких героїв поміж нас з кожним днем все більше. В той час, коли ми, подивившись по телевізору новини, лягаємо спати, вони боронять нашу землю під ворожими кулями та вибухами снарядів. І, напевне, немає таких слів, якими можна було б висловити вдячність цим героям нашого часу.

Раз у два-три дні я спілкуюся по телефону з нашими земляками-солдатами. У мене їх тепер двадцять. Серед них є мобілізовані, є і добровольці. Одні безпосередньо знаходяться в зоні АТО, другі поки що – на навчальних полігонах та охороні стратегічних об'єктів області. Говоримо ми про їх забезпечення і просто про життя. Хто називає мене Миколаївною, хто – Ларисою, а хто каже й "Тьотя Лариса". Вони мені, як сини, малі і дорослі.

А все для мене почалося із березневого дзвінка від мого сина Ярослава: "Мамо, я їду на Схід..." І відтоді будь-яка новина від своєї дитини – це те, чим я жила більше місяця, бо моє серце було в постійному чеканні хоч якоїсь вісточки. Молилася день і ніч за сина та його товариша Івана (вони поїхали в числі перших добровольців на Схід) і сподівалася, що щирі материнську молитву почує Всевишній, змилується наді мною й допоможе нашим

хлопцям повернутися живими та здоровими. Хлопці понад місяць охороняли блокпости, виїжджали на різні завдання. А в день так званого донецького "референдуму" потрапили під обстріл чеченських найманців в м. Красноармійську. Слава Богу, вийшли вони без втрат.

Потім, повернувшись додому, хлопці багато розповідали мені про допомогу місцевого населення та волонтерів, які привозили солдатам все необхідне і цим самим рятували їх.

Ці розповіді й стали для мене поштовхом до проведення волонтерської діяльності в Зарічненському районі. На початку червня цього року я почала розшукувати наших земляків, які знаходились в зоні АТО, на Сході. Потім був батальйон "Горинь", а потім один за одним призивали резервістів з нашого району. Спочатку це була власна ініціатива, але потім ми почали залучати допомогу від небайдужих людей. Не стояли осторонь доброї справи та свого громадянського обов'язку й підприємці, але, на жаль, не всі. Щирість української душі і людського милосердя не мають меж. Усе це і є яскравим підтвердженням, що чужої біди не буває.

Разом з чоловіком Юрієм та сином Ярославом, при допомозі Ради підприємців, хлопців з "Правого Сектору", ми щодня збирали посилки, доставляли своїм транспортом цю допомогу на Схід та в навчальні полігони України.

Не раз, спілкуючись по телефону із згорьованими жінками, матерями, серце кров'ю обливається. Адже не можливо залишатися байдужими, коли материнська душа розривається від болю та несправедливості. Хіба можна спокійно спостерігати, як однолітки їх синів відпочивають і хизуються тим, що комусь вдалося відкупитися від армії. Тим більше, після Майдану, після загибелі Небесної Сотні, коли усі сподівалися, що корупція тепер відійде в небуття. Але все навпаки: для одних – війна, а для інших – "мати рідна". Крає серце жінок й та несправедливість, коли чоловіки, хлопці з нашого краю йдуть на Схід боронити свою Неньку, а окремі жителі Донбасу, сповнені сил, прикриваються статусом біженців. Те й інше можна почути у спілкуванні з матерями наших солдатів.

Я, як мати, як жінка, вважаю, що фінансова допомога – це нині посильний внесок у зміцнення обороноздатності держави, котрий можуть виділити зарічненці зі своїх невисоких зарплат та пенсій.

Прошу долучатися мешканців району до збору коштів для підтримки нашої армії.

Лариса Кирикович, волонтер, смт. Зарічне
Полісся. – 2014. - №36 /11 вересня/

Війна і тил – очима жінки

Про наших солдатів, які захищають Україну зі зброєю в руках, продовжують піклуватися жителі Заріченського району та волонтери, які офіційно іменуються як координаційний штаб в Заріченському районі допомоги учасникам АТО. І одні, і другі роблять це не з примусу, не з матеріальної чи моральної вигоди, а добровільно, керуючись обов'язком громадянина України і обов'язком християнина. Хто допоможе нашим солдатам, якщо не ми?

У минулий четвер із Зарічного на Схід знову вирушило авто з благодійною допомогою. Цього разу серед супроводжуючих вантаж була й жінка-волонтер – Лариса Миколаївна Кирикович. П'ять діб тривав маршрут по тилах і позиціях, де зараз мирне життя поруч з війною.

Враженнями ми попросили поділитися Ларису Кирикович.

– Одразу скажу, що це був мій перший і останній шанс – поїхати на Схід й побачити все на власні очі – і я не змогла від нього відмовитися. Цього разу ми завантажили 10 іменних посилок нашим хлопцям, в основному, з теплим одягом. З них 3 посилки були від вичівських школярів своїм землякам. Також роздрукували і взяли понад 300 примірників вірша Надії Полховської з Морочного. «Крик душі» та дитячі малюнки, які нам передавали з різних шкіл Заріченського району. Спочатку ми провідали наших двох солдатів у госпіталі в Рівному: Володя Шкльода з Нобля був на процедурах, а з Сашою Матюхом, учасником АТО і колишнім полоненим, який зараз проходить в госпіталі реабілітацію, та його дружиною ми зустрілися і спілкувалися, як рідні. Війна нас подружила і зріднила. З хлопцями, котрі на лікуванні, все добре.

Надалі маршрут проліг на Схід. Попутно ми забрали 2-ох бійців, які були доставлені в добровольчий батальйон «ДУК», що воює в с. Піски, поблизу донецького аеропорту. Мені дуже сподобалася атмосфера в батальйоні: патріотичний бойовий дух,

військовий вишкіл і дисципліна, навіть однаковий одяг на всіх добровольцях підкреслював, що це серйозне військове формування, у якому відчувається порядок в усьому. Надалі ми поїхали до нашого рівненського батальйону «Горинь». На момент нашого приїзду в батальйоні перебувало троє добровольців із Зарічненщини: 2 – із Вичівки (Роман Полюхович та Василь Прус) та 1 – із Зарічного (Іван Прус). Хлопці тримаються. Але вже були «на чемоданах». Міняли дислокацію: дві колони поїхали, а третя, заключна, збиралася в дорогу. В основному, бійці виконували завдання в тилу. Ми там і заночували. Посиділи й поспілкувалися з нашими земляками, передали їм посилки, поїли разом смачного борщу, навіть із домашньою сметаною і грибами, послушали як наш Ваня Прус, під гітару, виконав пісню, яку сам написав. Сліз стримати я не змогла... В сторону Волновахи нас не пропустили, на блокпосту повернули назад.

Відвідали ми ще одного нашого земляка, який перебуває на тренувальній базі «Черкаське», – Сергія Марчука з Мутвиці. Вручили і йому посилку. Сергій дуже змінився: зміцнів і помужнішав – це одразу мені кинулося, при зустрічі, у вічі. Заїжджали в «Десну», що на Чернігівщині, де на тренувальній базі є наш хлопець з Вичівки Володимир Музичко: передали йому посилку і кевларову каску.

Побували ми у Києві в армії «SOS» – вийшли на нашого Руслана Полюховича з Нового Села. Він був в одній з лікарень на Дніпропетровщині, вже виписали. Передали йому гроші на форму і на взуття – він їх отримав

Не хотілось би акцентувати увагу на цьому нашому солдату, бо впевнена, він не дозволив би мені сказати те, що я все-таки скажу: «Така сільрада, стільки населення і, знаючи його сімейне становище, невже не можна сільському голові організувати серед людей постійну підтримку і допомогу цьому солдату? Хлопець, який ріс без батька, в багатодітній сім'ї, страждає за всіх вас. Він був у лікарні й купував медикаменти за свої гроші (які в солдата можуть бути гроші й звідки!) – ви про це знали? В кого їх йому просити? Прошу, в першу чергу, сільського голову, всіх працівників сільради: заради своїх синів і чоловіків, які з вами вдома, подбайте про ваших двох солдатів, які на війні».

Якщо говорити загалом, то там, на Сході, поруч співіснують війна і мирне життя. Чи можна до цього людині звикнути – не знаю.

Тамара Алексіюк
Полісся. - 2014. - № 40 /9 жовтня/

Перші зарічененські волонтери – вже в зоні АТО

Пригадуючи історію заснування в районі волонтерського руху допомоги учасникам АТО, розумію, наскільки складно було починати нову справу. Ця справа стала спочатку дітищем, а потім змістом життя для зарічененської сім'ї Юрія та Лариси Кириковичів. Нині всі троє – Лариса, Юрій та їхній син Ярослав змінили мирне життя на вимір життя війною. Вони перебувають в зоні АТО, в добровольчому українському корпусі "ДУК": Лариса та Юрій – як медики мобільних груп, а Ярослав має іншу військову спеціальність. Напередодні їхнього від'їзду, ми спілкувалися з Юрієм та Ларисою Кириковичами.

Лариса Кирикович (щойно повернулася з останнього передноворічного волонтерського рейсу на Схід):

– Все, що запланували доставити нашим солдатам-землякам перед новорічними святами, ми це зробили, передавши кожному те, що йому призначалося. Андрія Кузла знайшли в Рівному, Івана Шпаковського зустріли за місцем його служби, так само й Сергія Марчука, який перебував біля донецького аеропорту. Мені довелося і Новий рік зустріти там, де замість салютів розриваються й освітлюють небо снаряди, і навіть попрацювати в мобільній медичній групі на перегрузці поранених. Одним словом, спробувала військового життя. Тепер їду туди: на Луганщині планують розгортати польові військові госпіталі, медики там дуже будуть потрібні. А для початку мене вже відправили у склад мобільної медичної групи. Працюватиму, як всі.

Юрій Кирикович (після перебування в зоні АТО приїхав в короткотермінову відпустку):

Що можна розказати про війну? Мені подобається дисципліна в "ДУК". В 7.15 сніданок, від 12-ї до 14-ї год. – обід, починаючи з 18-ї год. – вечеря. Але спочатку – молитва. За п'янку – 15 діб карцеру, не вийшов на шиккування – 3 доби карцеру, відлучився без

попередження старшого – 5 діб карцеру. Про мародерство – навіть мови немає. Є своя жандармерія, яка слідкує за внутрішнім військовим порядком у батальйоні, є своя служба безпеки, своя контррозвідка. Все по-справжньому, як і обстріли. Від них залишаються небезпечні осколки – шматок металу, який з будь-якої сторони, як би ти його не взяв, гострий, як лезо. І через годину цей метал покривається іржею. Незначний поріз, а нога або рука спухає до невпізнання – занесена інфекція. Наша мобільна медична група базується в Первомайську, виїжджаємо на 5 днів на передову, до с. Піски. Курсуємо після обстрілів, забираємо поранених, вивозимо з передової, робимо перегрузку, їх везуть в тил, а ми знову – по передовій. Живемо в польових умовах. Проблема – нестача води. Вмиваємось, миємо ноги, руки вологими серветками. Але до цього всього швидко звикаєш. Після вахти повертаємось на 2-3 дні на базу. Там відсипаємось, харчуємось, приводимо себе в порядок, а далі знову на 5-7 днів на виїзд. Якоїсь преференції там медики не мають. Навпаки, "цінуються" в сепаратистів полонені офіцери, правосекторівці, медики, волонтери. Так що доводиться маскуватися, а не їздити на машині з червоним хрестом. Там все по іншому, життя і смерть – поряд. Не вгадаєш, де що на тебе чекає. На все воля Божа – інакше нічим все те не поясниш.

Тамара Алексіюк
Полісся. 2015. - №2 /15 січня/

Моліться за нас

Бойові дії, що на Сході, докотилися й до нашого поліського краю: не громом канонади обстрілів, а волонтерською допомогою населення, повістками для тих, кого призивають, короткими вісточками від наших земляків, які нині перебувають в зоні АТО.

Розмова з Ларисою Миколаївною Кирикович обривалась то обстрілами, то необхідністю приймати пораненого.

Я інакше вчинити не могла, – розповідає Лариса Миколаївна. – Не раз приїжджала з вантажами допомоги волонтером, надивилася, як вони, ще зовсім юні, 19-20-річні хлопці воюють. Вони ще так багато не вміють, не знають, як робити, у них лише один порив – захищати Україну. Я – старша за віком, більш досвідченіша, краще

зорієнтуюся як і що правильно зробити в тій чи іншій ситуації, більше зможу допомогти нашим хлопцям там, де їх обстрілюють – і рішення було прийняте само-собою, безсумнівне й однозначне.

Спочатку Лариса Кирикович була в Пісках, у складі медичної мобільної бригади вивозила поранених з передової, що по периметру аеропорту.

Дамбу проїхали – живем. До мосту доїхали – живем. І так відрізок за відрізком, по дорозі, що прострілюється. Цього всього не поясниш, тут інший вимір життя і людських відносин. Хлопця з Рівного контузило, дивись, через дві доби він вже знову на передовій.

Потім її перекинули в Первомайськ і довірили бути старшою мобільного операційного блоку.

Зараз я перебуваю у складі 5-го батальйону добровольчого українського корпусу ("ДУК"). Син Ярослав теж у цьому батальйоні водієм. Чоловік Юрій курує медслужбу "ДУК". Волонтери забезпечили нас найсучаснішим медобладнанням, якому позаздрила б будь-яка райлікарня, медикаментами. У моєму оперблоці є спеціалісти вищого рівня професійності і кваліфікації, але відповідальність за діяльність нашої медустанови на колесах чомусь поклали на мене. Нічого, справлюсь. Найжахливіше видовище, що бачила й відчула за увесь період свого перебування, це були два мішки фрагментів тіл солдатів, що привезли з донецького аеропорту.

Нашу розмову перервав поранений, якому потрібна була термінова допомога.

Моліться за нас, – швидко мовила на прощання Лариса Миколаївна – і зв'язок зник.

Тамара Алексіюк
Полісся.- 2015. - №5 /5 лютого/

Щоденник з передової

На рубежах війни за Україну – чоловік, дружина і син. Зарічненська сім'я Кириковичів відома і там, на передовій, і в тилах

мирного життя. Всі троє - добровольці, воюють без посвідчення і платні на передовому рубежі задля того, щоб своїм життєвим досвідом, або й собою, вберегти і захистити від загибелі юні, молоді життя тих, кому 18, 20, 22, 26, відстояти незалежність нашої держави – Україна.

...РІВНЕ. Рудик, йому-лише 19. Перший раз група медиків вивезла його з передової з контузією. Далі – госпіталь. Через два дні – прохання: "Дайте таблеток від голови і від серця". "Що, Рудик втік?" – запитала одразу. Він був знову на передовій. Подзвонила його батькові в Рівне, щоб забрав сина. А він сказав батькові, що поїде з ним додому через тиждень. Так і вийшло. Другий раз вивозила його з передової, коли куля снайпера знесла четверту частину голови. Зустрілася з Рудиком вже у госпіталі. "Ти розумієш, що це твоя друга мама", – говорить мати хлопця. А він запевняє мене, що ось-ось, як тільки йому поставлять пластину, він повернеться на передову. Юнак не знає, що пластину ставитимуть аж через півроку і що його передова вже позаду. Рудика повезуть на лікування у Хорватію.

...Так вийшло, що на свій перший виїзд на передову в групі я була одна із медиків. По рації надійшов виклик: "Позиція "Дніпро1. Поїхали . Перед очима – 20 чоловік, стоять, втупивши очі, ніби всі контужені. "Де?" – запитую. Пробігаю коридорами: калюжа крові, права нога прострелена, кровоточить, на лівій - плеча немає і фаланг пальців. Швидко накладаю джгут, щоб зупинити кровотечу, розриваю одяг на грудях. А в нього – два кульових. Цей поранений, спираючись на мене, виходить до машини, сидить, не лягає, говорить, не задихається – так проїхали 50 км. По рації попереджуємо, які потрібні лікарі і що готувати до операції. Привозимо, передаємо пораненого. А через дві години дзвінок: "Він помер, у нього перебитий хребет". Як? Він ішов, він сидів у машині! Хай що завгодно, але не хребет.

...Своїх ми не кидаємо. Принцип, який був в Афганістані. Виїзна група медиків забирає пораненого з передової, надаючи йому першу допомогу. Привозять до пункту, де пораненого стабілізують. Далі його направляють у госпіталь, потім – в Дніпропетровськ. Звідти - додому або назад, на передову. Так прослідковується шлях бійця, з ним мають постійний контакт. Над

цим спеціально працює людина, щоб не загубити пораненого і своїх не кидати.

...Маю і другий день народження. По рації надійшов виклик на позицію "Штаб ОУН". Бригада доїжджає: серед дороги машина. Один осколок застряв у бійця в лицевій частині: приклала холод. Другий пройшов через ногу. Зупинила кровотечу. Обпершись на мене, ідемо до машини. Саме на півдорозі чуємо команду: "Гради, в укриття". Нам діватись нікуди і ми – падаємо в машину. Після обстрілу піднімаю голову, а перед машиною, на сантиметрів 80 із землі, стирчить снаряд від града, ще не розірвався. Дивимось і не віримо, що не розірвався. Можливо тому, що позивний пораненого – "Пастир". Ми чимдуж кинулися від машини і від снаряда.

...Приїхали на позицію «Метеовежа», що біля аеропорту. Сховатись ніде, поле і зрідка, ніби рятівні, кущики. Але, якщо вони сподобались тобі, як укриття, знай, туди не можна: там буде розтяжка.

...Триває обстріл: 11 поранених. Їм потрібно якнайшвидше надати допомогу і вивезти. Від "гу-гу" – звуку, який подає падаючий снаряд, і до його падіння та розриву

6 секунд. Саме в ці секунди потрібно вкластися, щоб перебігти з одного боксу, де є поранені, до другого боксу, де на меддопомогу теж очікують поранені, потім до третього, до четвертого боксу. Не чекаєш в укритті, доки закінчиться обстріл, бо кожна згаяна секунда може коштувати пораненому життя. Нестача медиків – це трагедія.

...Повсюди є коректувальники вогню сепаратистів. Це відчувається одразу. Перебуваємо в підвалі напівзруйнованого готелю, тихо. Тільки вийшов хтось з укриття покурити – накрило вогнем. Або стояли дві машини. Терміновий виклик і за лічені хвилини вони виїхали. Ледве від'їхали, на тому місці, де вони стояли, вже воронка від снаряду.

...Піски. Первомайськ. Авдіївка. Республіка "Міст". По рації викликають медиків на позицію. їде машина, вікна відкриті, з вікон – автомати. Раніше водій не виходив з машини: забрали пораненого – і вперед. Встигли не стати мішенню – добре. Практично, 2-3 дні – і колес цілих немає, пошматовані від обстрілів. 2-3 тижні – і машина теж більше не витримує. Або продірявлена від обстрілів,

або обгорівша. Коли їдеш від позиції до позиції, машина може стати мішенню і для сепаратистів, і від своїх танк може прицілитися. По нашій стріляв.

...Позиція "Равлик". Виїхали медики. Сутеніє, 7 година вечора. І знову виклик по рації: "Равлик, у нас аварія". Везли 200-го, між позиціями "Небо" і "Міст" переїхав танк через машину.

...Сиділи в укритті 8 ЧОЛОВІК. Зверху - невелика дірка. Снаряд влетів саме в неї. Двоє – на смерть.

...Артемівськ. По рації повідомляють: "Хірург погрожує пістолетом пораненим, каже, що я вас всіх розстріляю, скоро наші прийдуть".

...Найважчий період, коли привозили з аеропорту. Чорні мішки для двохсотих розстеляють і на них розкладають тіла, або те, що від них залишилось. їх розкладають, а ти бігаєш і дивишся: той кричить, але ще почекає, той без голови, тому вже потрібно допомогти, там буквально спаяні обгорілі тіла двох танкістів, як сіамські близнюки. Тоді забуваєш про себе і про все. Не знаю, звідки сили беруться. Дві доби не знімала каску й бронежилет. не їла, бо не було часу і не було відчуття голоду, вивозили по 3-4 поранених. Якби мені хто сказав, ніколи не повірила б, що я так зможу. З передових позицій вивезла 79 поранених. Це ті, які фіксувалися. 27 пройшли через госпіталь на колесах. У Юри був період, що 4 доби - без сну. А Ярослав – 2 тижні пробув біля Станиці Луганської, а потім місяць, без ротації, їздив на виклики на позиції в Піски. Це – і фізично і психологічно – на межі реального й нереального. Але один вчинок може відновити стан людини. Пригадую Рената, якого Ярик вивіз з поля бою. Потім його стабілізували, далі – відправили в госпіталь у Дніпропетровськ. І ось приходить есемеска: "Спасибо, что вы есть. Я дома. Моя девушка беременна 4 месяца. Ренат". Що ще більше потрібно, ніж такі слова. У Ярика поміняли вже третю машину.

...Війна йде. Колони з важким озброєнням відводять. Залишається стрілецька зброя. Пішли диверсійні групи, активізуються снайпери. Вони розповзатимуться по інших територіях. Якщо раніше за 1,5 кілометра сепаратисти не підходили до наших позицій, то зараз, без бінокля видно, як за 500800 метрів окопуються.

...Виїзна бригада медиків – це 4 чоловіки. Стріляти мають вміти всі. Водити автомобіль - троє із чотирьох. Надавати меддопомогу пораненому – як мінімум двоє. Молоді хлопці надзвичайно швидко переорієнтовуються, вчаться і вміють робити все необхідне. Зазвичай, водій – він же парамедик. Тактична медицина не така, як цивільна. Професура, хірурги, заслужені лікарі заново вчаться і перелаштовуються на інший рівень роботи. Інколи у них це виходить повільніше, ніж у молодих бійців, які хапають все на ходу. Хлопці 18, 19, 20 років роблять чудеса в медицині. На збір бригади – 2 хвилини. За цей час маєш одягнути каску, бронежилет. Схопити медкомплект, вскочити в машину і на виїзд. Головне, що вимагається там, на передовій, – не панікувати за будь-яких обставин, адекватно оцінювати обстановку і діяти.

...Волонтери допомагають всім. З Ізраїлю, Америки постачають медпрепарати і медобладнання прямо в "ДУК". Вміст звичайної аптечки нашого медика тягне на 4 тисячі гривень. Не вистачає води. В більшості, користуємось вологими серветками, а воду бережемо для бульйонів. Бувають і свята, коли волонтери привозять різноманітні продукти. А потім знову переходимо на мівіну.

...Медична служба "ДУК" – госпітальєри налічує 84 чоловіки. Ніхто наперед не знає, якою буде перша реакція на розриви снарядів, обстріли, поранених, вбитих. Але достеменно відомо, що передова, умови життя на передньому краї війни просто витісняють людей нещирих, корисливих, лицемірів, чи з якимось іншими недобрими намірами. Там такі не можуть вибути. Всі, хто там є, як одна сім'я. У кожного відчуття, що в нього за спиною захист, що побратим ніколи його у біді не залишить. Плеч-о-пліч одні воюють, другі їм забезпечують тил. Поряд може бути мільйонер зі статком в 10 млн. доларів, в якого бізнес у Арабських Еміратах. А він – з Луганщини і готовий віддати все, щоб на його батьківщині було мирне життя. Інший мільйонер власник станції техобслуговування, забирає з передової машини, ремонтує їх і постачає назад, на передній край. 72-річний гінеколог із Вінниці поруч з молодими медиками, які без освіти, і вчиться в них, як працювати й виживати в умовах бойових дій. Різні люди, але одне військове братство.

Р. С. Вдячні заріченським волонтерам, які надали кошти на придбання 2-х радіостанцій для підрозділу госпітальєрів. А також подяка – колективу РЕМу за фінансову допомогу на закупівлю палива та прихожанам церкви с. Кухче.

Лариса Кирикович
Полісся.- 2015. - №9 /5 березня/

Її позивний «Мама»

У війни – не жіноче обличчя. Але саме жінка, дружина, мати двох дорослих дітей, бабуся трьох маленьких онуків, заріченка Лариса Кирикович – на передовій, на Сході, пліч-о-пліч й нарівні з чоловіками бореться за незалежність і територіальну цілісність України. Її позивний – "Мама". Якими мають бути материнські почуття і материнське серце там, де йде війна, де розриваються снаряди й міни, де стріляють, де кров, рани і смерть щохвилини і щосекунди?

– Там я не плачу. За весь період плакала п'ять разів. Пригадую, коли працювала в пологовому, то народження кожної дитинки, біль і муки мами я сприймала, як свій біль і радість одночасно. Так і на війні. На полі, переораному снарядами й осколками, витягуючи пораненого, надаючи йому допомогу і рятуючи, переживаю й прошу Бога за кожного, як за свою дитину: "Тільки б залишився живим. Тільки б встигнути довести". Серце болить за всіх, хто там, за їхні рани, за їх змінене життя, за їх змінені погляди та цінності, за те, що вони інші, не такі, як люди з мирного життя і, боюсь, що ніколи вже такими не стануть. Там – всі мої діти. Мені легше і краще перебувати на передовій, поруч з сином, з чоловіком, ніж бути вдома і, в німому очікуванні, плакати, дивлячись по телевізору хроніку подій, що на Сході. Я там, де й вони, разом з ними. Мій дорослий син ось уже рівно рік, як пройшов перше бойове хрещення війною: під Червоноармійськом, на блокпосту, їх обстріляли чеченські снайпери. Я розділила його війну, його дорогу і ніскільки про це не жалію. Бо я – мати і потрібна там для багатьох таких самих синів.

Тамара Алексіюк
Полісся. – 2015. - №19 /14 травня/

Героям посвящается

Проглядаючи сторінки Facebook, ми натрапили на матеріал, який зворушує до глибини душі й до сліз в очах. Він був оприлюднений 20 серпня 2015 р. в групі "Згуртаваньне Патрыётау" (Беларусы на войне). Події, викладені в ньому, вже стали історією. Але вчинки героїв цих подій надихатимуть на найвищі патріотичні прояви багато поколінь на десятки років наперед. Серед них – і госпітальєр, заріченка Лариса Кирикович, її позивний – "Мама". (Друкуємо матеріал мовою оригіналу)

Разрывы часто ложились вокруг наших боевых порядков и, хотя было слышно, как звали медиков, до последнего теплилась надежда, что у нас нет погибших. После подхода к сепарам подкрепления стало понятно, что атака захлебнулась. Наша арта молчала, бронетехника свалила, а стоящие левее от нас метров на 200 два танка и БМП 72-й не произвели ни одного выстрела, чтобы нас поддержать. Командир дал команду на отход, которую мы с «Беларусом» не услышали, нас окликнул проходящий мимо «Бугай»: "Чого вы ліжете, все, видходять!" Я помог парням запихнуть в машину тело «Бодяка», которое от близкого разрыва было сильно перемолото, подобрал его разбитую мобилу с кучей пропущенных вызовов. «Бодяк» был весёлым, здоровенным мужиком, бывший учитель химии, дома у него остался один 12-ти летний сын, наверное, он и набирал отца. Подхожу к 66-му, в который грузятся хлопцы, вижу «Кедра»:

– Где «Кекс»?

– 200-тый.

– Где «Тарас»?

– Тяжёлый 300-тый.

Живые, раненые и мёртвые, на изрешечённом осколками ГАЗ-66, мы покидали поле боя. По дороге нас обстреляли танки, нос перелётом, никого не зацепило. Подобрали в поле «Да Винчи», машина которого была разбита и он шёл пешком пару км. Нас сопровождали взглядами бойцы 72-й бригады, которые сидели на своей броне, так и не вступившей в бой.

Когда сняли убитых в Старогнатовке с машин, подошёл к Виталику. Он лежал со спокойным лицом, глаза смотрели в небо его любимой Украины, стало понятно, что он погиб мгновенно. Возле палатки «Госпитальеров» наша медик «Мама», перемазанная в крови ребят, забивала сумку новыми медикаментами. Она была с нами от начала и до конца боя, отчаянно спасая хлопцев, несмотря на обстрел. Она и есть символ и герой зарождающейся Новой Украины.

Беларус «Игорь» (На фото: «Мама»)
Полісся. – 2015. - №35/3 вересня/

Пишаємось Вашою мужністю

14 жовтня, в Свято-Покровському соборі Рівного, наша мужня землячка, боєць ДУК «Госпітальєри» Лариса Миколаївна Кирикович була нагороджена церковною медаллю «За мужність та любов до України». Це – особиста нагорода Філарета за особливі заслуги перед українським народом, якою в цей день були нагороджені політики, громадські діячі, військові та волонтери.

Ось уже майже рік як Лариса Кирикович перебуває в зоні АТО. Восстанне вона брала участь у бою під Староігнатівкою, витягала поранених бійців ДУК з поля бою. Саме там отримала сильну контузію. Наразі досі даються взнаки наслідки цієї травми. Вітаємо нашу землячку з високою нагородою, пишаємось її мужністю.

"Влада робить вигляд, що нас там немає і не було, тому нагороди – від народу. Маючи сильну контузію, я не маю статусу учасника бойових дій, лише довідку з ДУК і епікриз на руках – коментує пані Лариса.

Полісся. – 2015. - №43/29 жовтня/

Віталій Чугунніков зустрівся з родиною «Госпітальєрів»

Голова Рівненської облдержадміністрації Віталій Чугунніков зустрівся із родиною військових медиків добровольчого батальйону «Госпітальєри» – Ларисою, Юрієм та Ярославом Кириковичами.

«Мама», «Батя» та «Ярий» – такі позивні мають волонтери – нещодавно отримали орден «Народний Герой України» – українську недержавну нагороду, запроваджену торік.

«Народне визнання – це найвища нагорода для волонтерів, – зазначив Віталій Чугунніков, вітаючи родину лікарів-добровольців із Зарічного.

– Я гордий тим, що саме на Рівненщині живуть такі прості і водночас героїчні люди. Саме у вас сила нашої країни і саме на вас має рівнятися суспільство».

Сім'я Кириковичів розповіла про свою діяльність у зоні АТО, пов'язану із серйозними ризиками, а також про те, що найбільше турбує – правові проблеми добровольців, які до сьогодні не мають чіткого юридичного статусу.

«Для мене особисто не важливо, де служить борець. Головне, що він з честю виконує свій обов'язок. Водночас добровольці – це вже герої, бо не сидять вдома, не чекають повісток. І поки питання не врегульоване на законодавчому рівні, я робитиму усе від мене залежне, аби наші волонтери та військові, у тому числі добровольці, мали усю необхідну допомогу», – запевнив Віталій Чугунніков. Так, за словами Віталія Чугуннікова, саме з цією метою на Рівненщині діє Центр допомоги учасникам АТО. Аби максимально швидко вирішити проблеми тих, хто побував на війні, на Рівненщині об'єдналися волонтери, громадськість та влада.

Полісся.- 2016. - № 6 /18 лютого/

Сім'я народних героїв

10 лютого в Полтаві відбулася 13-та церемонія нагородження орденом "Народний герой України". Вперше цим орденом нагороджена відразу ціла родина. Пишайтесь, земляки! Бо це родина наших заріченців – відомих усій Україні госпітальєрів Лариси, Юрія та Ярослава Кириковичів.

У ці дні Кириковичі приймають щирі вітання від знайомих і незнайомих їм людей. їх тисячі. Бо країна пишається своїми Народними героями. В соцмережах, телефонних розмовах військові, цивільні, ті, хто пройшов війну, і ті, хто знає про неї лиш з розповідей, висловлюють слова вдячності Ларисі Миколаївні, Юрію Андрійовичу, їх сину Ярославу – за мужність і жертвність, за гідний приклад патріотизму не на словах, а наділі.

Щойно дізнавшись про те, що в Полтаві пройшла церемонія вручення ордена "Народний герой України", поспішила й собі

привітати родину. А у відповідь: "Дякуємо. Ми просто робили свою роботу." Пригадалась недавня розмова з одним із зарічненських волонтерів: "Не кожен медик зважиться добровільно, лиш з почуття професійного обов'язку, покинути мирне пристанище і ринути у вир війни. На Схід їдуть за покликом серця й християнської моралі."

Читаючи коментарі на сторінках соцмереж після церемонії нагородження, натикаюсь на таке зауваження: "ЗМІ попрацювали як завжди на висоті – жодного слова про добровольчий рух, про "Госпітальєрів", які без статусу, без державної підтримки, без грошей виконували та виконують священний обов'язок – рятувати життя та захищати суверенітет, територіальну цілісність і недоторканість України". Й вкотре пишаюсь уже роботою своїх колег – співробітників газети "Полісся". Бо не раз і не двічі давали на шпальтах районки інформативні матеріали з передової, саме завдяки постійному зв'язку з родиною Кириковичів. Прослідковували їх шлях від початку волонтерської діяльності, рейдів у зону АТО і безпосередньої служби в підрозділі "Госпітальєри". Сьогодні у рубриці "Знай наших" чергова розмова, тепер уже з Народними героями України, Юрієм, Ларисою та Ярославом Кириковичами. Як завжди, відповідальність за спілкування з пресою бере на себе Мама Лариса. Аби хоч на мить відійти від болючих воєнних пережиттів, жінка поринає у вир мирних спогадів. У них юність, молодість, зрілість...

– Ми познайомились з Юрою у 1984 році. Він був студентом Рівненського медучилища, а я вчилась у 10 класі. Відразу ж закохалась. Юрко пішов до армії, повернувся через два роки і ми одружились. Жили в Рівному. Він працював на швидкій, я – в пологовому будинку. Працювали цілодобово. Зустрічались по дорозі або з роботи, або на роботу. Хотілось мати своє житло, жити окремо від батьків. Тому працювали за фактично відроблені години. Потім виплачували кооператив. Старались, докладали всіх зусиль, щоб не просто сяк-так зводити кінці з кінцями, а й щось мати в цьому житті. Тішились своїми дітками. Першою у нас народилась Яніна, а через п'ять років - Ярослав. Його народження спонукало нас до перших кроків у бізнесі. Понад усе хотілось, аби діти мали більше, ніж ми колись... Трудились багато й в нашому

житті було багато всіляких непростих моментів та, незважаючи ні на що, ми завжди були одним цілим. Восени 2003 року ми переїхали до Зарічного. Відкрили свій магазин. Три роки я працювала в Заріченській лікарні, а у вихідні – стояла за прилавком у магазині. Легко ніколи й нікому не було. Але то було мирне життя, мирна праця. Був достаток. А потім в наше життя прийшла війна і з нею змінилось все. Змінились і ми.

Першим на Схід поїхав син. То була весна 2014-го. А ми з чоловіком почали займатись волонтерством. Цього ж року Юрій балотувався від Правого сектору до Верховної Ради. Чекали на поповнення в родині. Яніна мала подарувати нам третього онука. А восени вже на Схід разом з сином поїхав і батько. Я не полишала волонтерської справи. Допомогала хлопцям з району, які були в АТО. А в грудні поїхала провідати своїх. Мій бойовий шлях почався 26 грудня 2014 року. В цілях безпеки працювали в різних групах. Я - у Пісках, в районі ДНР, Юрій з Яриком на Станиці Луганській, Щасті. Я – на оперблоці в Первомайську, вони – в Пісках. Група Ярослава привозила поранених, а я стабілізувала їх і передавала на другий екіпаж, який віз бійців до госпіталю в Красноармійськ, або в лікарні міст Селідово, Красноармійська, Дмитрово. Це залежало від тяжкості поранень. У добровольчому батальйоні все було налагоджено: ми везли, а нас вже чекали військові медики. Юра їздив по всій лінії фронту, де знаходились наші медики, займався їх забезпеченням. Бачились з хлопцями по пару хвилин. Зв'язок був дуже поганим. Отак і жили.

– Жінка і війна. Це ж такі несумісні поняття. Невже Вам не було страшно?

Про це запитують практично всі. Спочатку так, а потім не чуєш ні розривів мін, ні свисту куль-просто робиш свою роботу і все. Найбільш страшним було те, що можеш не врятувати пораненого. Були випадки, коли майже прощався з життям, але вища сила, мій ангел-охоронець відводив від тих загроз.

За останній рік звістка про заріченську родину Кириковичів, котра несе свою службу в добровольчому підрозділі "Госпітальєри", облетіла чи й не всю Україну. В сюжетах на телебаченні, у Фейсбуці, на сайтах електронних видань люди дивились, читали про відважних медиків з позивними Мама, Батя,

Син. Ризикуючи власним життям, вони витягали поранених з такого пекла й здавалось уже безнадійних повертали до життя. Скільки тривоги звідали рідні й близькі, дізнавшись про контузію Лариси Миколаївни. Як пишались у той момент, коли вона в Рівному приймала високу церковну нагороду – медаль "За мужність та любов до України". Й ось чергове визнання громадянської мужності й високого патріотизму всієї родини Кириковичів. Орден "Народний герой України" – волонтерська нагорода, яку започаткував відомий журналіст та волонтер Андрій Боєчко. А вручав цю відзнаку Кириковичам легендарний захисник Донецького аеропорту, Герой України, Народний герой України, лицар ордену Богдана Хмельницького танкіст Євген Межевікін.

Певна, що всі земляки пишаються Вашою родиною. Й від їх імені ще раз Вас усіх вітаю. Чи закінчилась для Кириковичів відтепер війна?

Поки в Україні війна не закінчена – для нас вона теж не скінчилась, хоча на даний час ми вдома, знаходимось в резерві Української добровольчої армії, підрозділ "Госпітальєри". Стосовно того, що кажуть люди... Чимало доводилось від них чути, що ми "обезбашенні". Повірте, ми всі нормальні. Як всі люди маємо якісь свої слабкості, захоплення. Я обожаю квіти, декоративні кущі. Раніше ми жили в квартирі, тепер маємо власний будинок, тож розвернутись мені є де. Юра часом каже, що я навіть розмовляю з квітами. Чоловік у мене затятий грибник. А Ярослав захоплюється автомобілями. Розрадою, й до того ж найбільшою, є внучата. Максимчик у нас зірвиголова, Даринка – поважна така і трішки кокетка, кажуть, що вона моя копія. А Дениско, найменшенький, – то матусин хлопчик. Ми любимо збиратись на вихідних всі разом на смачний шашлик від дідуся Юри. Ще додаю, що Ярослав за фахом у нас правознавець, а Яніна – економіст. Як бачите, звичайні люди.

Попри пройдений бойовий шлях, визнання громадськості, церковні й волонтерські нагороди, Кириковичі не мають статусу учасника АТО, як і всі їхні побратими з підрозділу "Госпітальєри". Сподіваємось, що рано чи пізно держава таки зверне свою безпосередню увагу на цих людей. Цю публікацію хотілось би завершити словами Сергія Ільницького, начальника штабу Україн-

ської добровольчої армії, який на церемонії нагородження представляв родину Кириковичів: "Танкісти кажуть, що вони воюють екіпажами, а ми воюємо родинами, ми всі одна дружня та велика родина, де побратим за побратима, батько за сина, мати за чоловіка... Тому ми непереможні..."

Галина Гаврилович
Полісся. – 2016. - №6/18 лютого/

«Батя»: «Немає поганих націй – є погані люди»

Рівненська сім'я Кириковичів з позивними «Мама», «Батя» та «Ярий» разом понад рік воюють у складі добровольчого медичного батальйону «Госпітальєри» та рятують життя військових. Нещодавно їх відзначили народною нагородою «Герой України». Кореспонденту ERVE.UA вдалося поспілкуватися із справжніми героями нашого часу - Ларисою, Юрієм та Ярославом.

Від початку окупації Криму та військових дій на Донбасі сім'я Кириковичів не могла сидіти просто склавши руки. Син Ярослав вирішив поїхати на Схід у складі Добровольчого українського корпусу ще у квітні 2014-го, а чоловік вирушив туди у жовтні того ж року. До цього вони активно займалися волонтерською діяльністю.

– Найважче було змиритися з їх відсутністю і додзвонитися до Ярослава та Юрія. Але відразу ставало легше, як тільки у телефонній слухавці чула голос сина та чоловіка. Та все ж я не могла бути вдома в той час, як рідні там захищали нашу країну. Я долучилася до «Госпітальєрів» узимку 2014 року, коли черговий раз поїхала на схід України разом із волонтерами і побачила важку картину: молоді, ще зовсім юні хлопці та дівчата, рятували життя військових.

Тоді вже переді мною не стояло запитання: хочу я в «Госпітальєри» чи ні, я відразу погодилася. Тим паче, я працюю медсестрою-анестезистом, а чоловік – анестезист, нині він теж в лікарняній бригаді. Найгірше і найважче на війні – це неврятоване життя. На даний момент ми знаходимося у резерві Української добровольчої армії, тому в будь-який момент можемо вирушити на Схід, - розповідає «Мама».

Ярослав, який за освітою юрист, розповідає, що одного разу навіть довелося рятувати сепаратиста, якого залишили «бойові

товариші». Ним виявився морський піхотинець із російського Мурманська. Та невдовзі відбувся обмін полоненими, в результаті якого повернулися наші бійці, а чужинця віддали іншій стороні.

Найбільше з татом ми горді нашою мамою - це жінка з великої літери. В результаті бойових дій під Старогнатівкою вона отримала контузію та, відмовившись їхати в лікарню, продовжила допомагати пораненим. Також 18-19 січня 2015 року мама перебувала в найгарячійшій точці зіткнення – злітній смузі Донецького аеропорту, – додає «Ярий».

Надзвичайно часто на фронті трапляється так, що ми разом із сином в одній гарячій точці. Взагалі нині дуже багато синів і батьків воюють разом, для добровольців – це не новина. Проте я, дружина та син стараємося бути у різних бригадах для зменшення ризику загибелі. Також на Сході воює велика кількість іноземців, серед них є і росіяни, які добровільно пішли захищати нас із вами. Тут має місце правило: немає поганих націй, а є погані люди.

Та все ж держава ніяк не опікується добровольцями, бійці з інших країн не можуть отримати українське громадянство, безкоштовне лікування їм не надається. Одягають, годують та нам допомагають волонтери, за що їм величезна вдячність.

Найбільшу подяку ми хочемо висловити усім тим, хто нас підтримує. Це наші рідні, особливо батьки та дочка з сім'єю, бойові побратими, «Госпітальєри». Наша нагорода стала повною несподіванкою, ми не вважаємо себе героями, а лише виконуємо свій людський обов'язок. Дякуємо народу України за визнання, – зазначає чоловік пані Лариси із позивним «Батя».

Анастасія Боднарська

Вільне слово. - 2016. - № 9/25 лютого/

Гімназисти зустрілись з Народними героями

Справжнім уроком мужності, безприкладного патріотизму і любові до України для вихованців Зарічненського НВК стала зустріч з Народними героями України, сім'єю госпітальєрів Кириковичів.

10 лютого 2016 року родина госпітальєрів із Зарічного Лариса, Юрій та Ярослав Кириковичі були удостоєні найвищої волонтерської відзнаки – звання Народний герой України. А 17

лютого своїх мужніх земляків вітали вихованці та педагоги Зарічненського НВК. Хоча особливого представлення у Зарічному Кириковичі вже не потребують, бо час їх перебування в АТО карбувався на сторінках районного часопису, висвітлювався в соцмережах, передавався в усних розповідях, однак урочистість моменту цього таки вимагала. Про нелегкий шлях госпітальєрів, про велич духу кожного з них учасникам зустрічі повідав бойовий побратим Кириковичів, координатор штабу Дмитра Яроша Роман Коваль. Слова вдячності й пошани від всієї Зарічненщини родині Народних героїв передав голова райдержадміністрації Анатолій Смаглюк.

– Ця нагорода – то нагорода не лише сім'ї Кириковичів, а всієї великої сім'ї українських госпітальєрів. Ми дякуємо за це визнання, за шану, за цю зустріч. Не вбачаємо в своїй роботі чогось надто геройського та, якби кожна наша родина доклала хоча б малесеньких зусиль у велику справу визволення країни від ворога – ця війна давно б уже скінчилася, – зазначила у своєму виступі Народний герой України Лариса Миколаївна Кирикович.

Слова вдячності за гідний приклад мужності, музичний дарунок від вихованців НВК, квіти, особлива тиша залу, сльози на очах мужньої й водночас такої ранимої госпітальєрки Мами Лариси (позивний Лариси Кирикович на фронті) стали найкращим проявом значимості цієї зустрічі. Юне покоління отримало гідний урок патріотизму й вірного служіння національній ідеї.

Галина Гаврилович
Полісся. – 2016. - №7 /25 лютого/

Отримали народну нагороду

Українською недержавною нагородою «Народний Герой України», запровадженою торік, нагороджено волонтерів, членів сім'ї Кириковичів із селища Зарічне Рівненської області. Лариса, Юрій та їхній син Ярослав (на знімку) – військові медики добровольчого батальйону «Госпітальєри» з позивними «Мама», «Батя» та «Ярий».

Сім'я із Зарічного часто буває на передовій у зоні АТО. Раніше Лариса працювала в реанімації пологового будинку, а її чоловік Юрій – на «швидкій». У них двоє дітей і троє онуків. Навесні 2014-

го їхній син Ярослав добровольцем пішов на схід. Спочатку батько, а згодом і мати вирушили за ним. Нині волонтери – у резерві, втім, якщо обстріли посиляться, сім'я знову повернеться туди, де гаряче.

«Я пишаюся, що саме на Рівненщині живуть такі героїчні люди», – зізнався голова Рівненської ОДА Віталій Чугунніков, вітаючи родину лікарів-добровольців.

Олександра Юркова.

Голос України. - 2016. - №32 /20 липня/

Ще одна нагорода Лариси Кирикович

1 жовтня в місті Тернопіль ще однієї високої нагороди – ордена "За спасіння життя" – була удостоєна наша мужня землячка, керівник медичної служби 5-го окремого батальйону Української добровольчої армії, Народний Герой України Лариса Миколаївна Кирикович (позивний "Мама"). Протягом всіх останніх днів Лариса Миколаївна приймає щирі вітання із заслуженою нагородою з різних куточків України. Те, що робить ця неординарна жінка – справжній подвиг. Нею пишаються всі: і ті, хто вже пройшов пекло війни на Сході, і ті, які боронять територіальну цілісність України зараз, і ті, хто трудиться в повсякденному мирному житті. Медик, жінка, мама, патріот – Лариса Кирикович стала уособленням незборимого духу мужності, рятівницею людського життя. Вона й сьогодні там, де найгарячіше, де триває боротьба, де потрібні її професіоналізм, зібраність, відданість справі і навіть відчайдушність. Бо ж відразу після урочистих церемоній керівник медичної служби відбула в Авдіївку.

Галина Гаврилович

Полісся. - 2016. - №38/6 жовтня/

Заради кожного життя

14 березня, в День добровольця, в 5-му окремому батальйоні української добровольчої армії пройшла церемонія нагородження бійців медичної служби медалями "За участь у бою". Серед нагороджених – наша землячка, керівник медичної служби УДА Лариса Кирикович. Бойової нагороди з нагоди Дня добровольця удостоєний і Юрій Кирикович. Щиро вітаємо родину Народних Героїв із черговими заслуженими нагородами. Пишаємось.

Бажаємо лиш одного – повертайтеся живими! Сьогодні пані Лариса ділиться зі своїми земляками спогадами про бойові будні медичної служби в гарячих точках країни.

– За наказом командира 5-го ОБАТу УДА, з 16 липня 2016 р. створено медичний підрозділ. Особовий склад: два медики (з освітою), два парамедики, парамедик-інструктор з тактичної медицини. Мене призначили начальником медичної служби. Наш невеликий підрозділ – одне ціле! Розуміємо одне одного – без слів, з погляду. Лікуємо та надаємо медичну допомогу у батальйоні та на передовій. Медик – моя професія в цивільному житті, я анестезист. Працювала у відділенні анестезіології та інтенсивної терапії. Але це і моє покликання. Кожен вояк в нашому підрозділі має за плечима великий бойовий досвід, брали участь у боях в найгарячіших точках на Донбасі. Піски, Донецький аеропорт, шахта Бутівка, бій під Білокам'янкою (сумісна операція з ЗСУ «Чорна скала»), Широкино, Авдіївка... На передовій наше першочергове завдання – врятувати життя! А це також й надання допомоги безпосередньо на полі бою, дуже часто під свист куль і розривів снарядів. Та людина звикає до всього. Ми робимо свою роботу, рятуємо наших хлопчиків. Кожна, пройдена мною, моїми побратимами та посестрами гаряча точка, закарбовується в пам'яті... Важкими була ротація наприкінці січня 2015 року, останні дні Донецького аеропорту, Піски... Велика кількість поранених... Працювали багато різних медичних екіпажів, зі своїми бачилася по кілька хвилин, або виключно зустрічалися поглядами. Завжди було щастям довести живими поранених бійців... Бій під Білокам'янкою залишився для мене пеклом. Коли перед тобою підіймається земля, а потім вона тебе накриває, всім тілом відчуваєш біль, шум і свист у вухах, а зовсім поряд четверо твоїх побратимів, яким уже нічим не зарадиш... Один ворожий танковий снаряд – і їх вже нема. І знову ледь чуєш крики: "Медики... медики..." і ти біжиш, падаєш на землю, бо щось знову прилітає, повзеш..., а їх там шестеро. Мотаєш, клеїш, ставиш голки, сортуєш і почергово відправляєш на будь-яких транспортних засобах, бо медична машина вже підірвана. Після того кілька місяців тобі сниться один і той самий сон... А потім знову розумію, що потрібна там! Бо це ще одне врятоване життя, – це чийсь син, батько, чоловік... Збираєшся з силами

і знову в стрій! Забезпечення у нас виключно від волонтерів і просто небайдужих людей. Потреба в медикаментах та засобах для надання допомоги є постійною. Вояки знаходяться в різних умовах, хворіють, бо організм не сталевий. З відкриттям навчально-вишкільного центру УДА навчаємо бійців, аби на полі бою вміли надати самі собі допомогу та своєму побратиму. А також навчаємо парамедиків, щоб вміли надати домедичну допомогу нашим воякам. Навчаємо по стандартах НАТО, що базуються на основі бойового досвіду воюючих країн. Навчаємо і працюємо за протоколами MARN. Найбільшою подякою є шанобливе і побратимське ставлення до нас і нашої роботи бійців та їхніх рідних.

Полісся. - 2017. - №11/23 березня/

Я люблю Україну

Якими б пафосними не видались ці слова та, напевне, більшість українців живуть саме з любов'ю в серці до своєї країни. Бо ж місця, де народились, вирости, вони завжди - святі. Шкода тільки, що ми соромимось говорити про цю свою любов. Даємо простір словам вже тоді, коли почуття, вистраждані часом, самі рвуться на волю.

Лариса Кирикович, Народний Герой України, керівник медичної служби 5-го окремого добровольчого батальйону української армії, нагороджена орденами «За спасіння життя», «Лицарський хрест добровольця», медалями «За жертвність і любов до України», «Пресвятої Богородиці», «За участь у бою», нагрудним знаком ДУК- 2014.

- У кожного з нас є одна-єдина Батьківщина. По-перше, це те місце, де ми народились і вирости, яке не раз і не двічі ми проміряли своїми кроками. По-друге, Батьківщина - це наша рідна країна. Батьківщину не можна поміняти, як не можна поміняти своїх батьків, тих, хто дав тобі життя. На тлі історії наша країна ще досить молода, тому її майбутнє повністю в наших руках та руках наступних поколінь. Якою ми її зробимо - такою вона і буде. Я вважаю, що саме зараз, коли йде війна з агресором, ніхто не має морального права сидіти склавши руки та кидати Україну

напризволяще. Кожен повинен стати на захист своєї держави і робити те, що вміє, те, що може.

Четвертий рік... четвертий... війна... Просте слово... П'ять літер... Але у мене особисто воно асоціює біль, втрату, героїзм, патріотизм, тугу за близькими. Моє гасло на війні: «Заради кожного життя». Життя чийогось чоловіка, батька, сина... Я знаю ще й те, що моя країна не назве мене і мою сім'ю зрадниками, а тільки захисниками, щирими, міцними, справжніми патріотами. І буде пишатися мною, як пишалася багатьма нашими предками, сміливими і безкорисливими. Україна жила, живе і буде жити. Я люблю Україну!

Полісся. – 2017. - № 32/24 серпня/

Чергова нагорода Лариси Кирикович

З нагоди Дня Захисника України, чергову нагороду отримала наша землячка, Народний Герой України, керівник медичної служби 5-го окремого медичного батальйону «ДУК» Лариса Кирикович. За поданням БФ «Україна – це Я», Лариса Миколаївна нагороджена відзнакою Всеукраїнського об'єднання «Країна» - «Орденм матері бійця АТО». Окрім того, з нагоди святкових урочистостей в Навчальному Центрі «ДУК», організована художня виставка «Портрети добровольців на війні», на якій було презентовано портрет Лариси Кирикович, роботи художника Сергія Пущенка.

Полісся. - 2017. - № 40/19 жовтня/

За честь, за славу, за народ

Важко знайти в нашій країні людину, яка б не чула ім'я мужньої землячки Лариси Кирикович, котра четвертий рік поспіль ризикує власним життям, рятуючи життя бійців АТО. Її героїзм високо оцінений гідними нагородами, найголовніша з котрих – Народний Герой України. Ще рік тому було зроблено подання до Міністерства оборони про чергову, дев'яту нагороду для Лариси Кирикович, й лише 28 листопада медаль «Захиснику України» була вручена нашій землячці. «За честь, за славу, за народ» – викарбовано на зворотній стороні медалі. Ці ж слова ототожнюють

життєве кредо Лариси Миколаївни. На час нашого спілкування вона виконувала завдання по наданню допомоги та евакуації поранених з поля бою на лінії розмежування м. Красногорівка.

Галина Гаврилович
Полісся. - 2017. - №47/7 грудня/

Використані джерела :

Алексіюк Т. Від Зарічного до слов'янська / Т. Алексіюк // Полісся. - 2014. - N 30/31 лип./ - С. 1,8

Про збір та доставку гуманітарної допомоги від Заріченського району українській армії в Слов'янськ (гора Карачун), зокрема воїнам-заріченцям

Алексіюк Т. Війна і тил очима жінки / Т. Алексіюк // Полісся. - 2014. - N 40/9 жовт./ - С. 1,8

Про діяльність координаційного штабу в Заріченському районі допомоги учасникам АТО та про волонтерів Зарічного - однією з яких є Лариса Кирикович

Алексіюк Т. Її позивний "Мама" / Т. Алексіюк // Полісся. - 2015. - N 19 /14 трав./ - С. 3

Про заріченку Ларису Кирикович, яка пліч-о-пліч з чоловіками бореться за незалежність і територіальну цілісність України на Сході країни.

Алексіюк Т. Перші заріченські волонтери - вже в зоні АТО / Т. Алексіюк // Полісся. - 2015. - N 2 /15 січ./ - С. 3

Про волонтерів із смт Зарічне Юрія, Ярослава та Ларису Кириковичів, які перебувають в добровольчому українському корпусі "ДУК" в зоні АТО

Боднарська А. «Батя» : "Немає поганих націй - є погані люди" / А. Боднарська ; Є. Цимбалюк // Вільне слово. - 2016. - №9/25 лют./ - С. 12

Про рівненську сім'ю Кириковичів з позивними "Мама" (Лариса), "Батя" (Юрій) та "Ярий" (Ярослав), які разом понад рік воюють у складі добровольчого медичного батальйону "Госпітальєри" та рятують життя військових

Віталій Чугунніков зустрівся із родиною "Госпітальєрів" // Полісся. - 2016. - N 6/18 лют./ - С. 2

Голова Рівненської облдержадміністрації **Віталій Чугунніков** зустрівся із родиною військових медиків добровольчого батальйону "Госпітальєри" - Ларисою, Юрієм та Ярославом Кириковичами з смт Зарічне, які нещодавно отримали орден "Народний Герой України"

Гаврилович Г. Гімназисти зустрілись з Народними героями / Г. Гаврилович // Полісся. - 2016. - N 7/25 лют./ - С. 3

17 лютого 2016 р. родина госпітальєрів із Зарічного Лариса, Юрій та Ярослав Кириковичі, які були удостоєні найвищої волонтерської відзнаки - звання Народний Герой України, зустрілись з вихованцями Зарічненського НВК

Гаврилович Г. За честь, за славу, за народ // Полісся. - 2017. - №47/7 грудня/

28 листопада 2017 р. Лариса Кирикович, яка четвертий рік поспіль ризикує власним життям, рятуючи життя бійців АТО, отримала дев'яту нагороду - медаль "Захиснику України»

Гаврилович Г. Сім'я народних героїв / Г. Гаврилович // Полісся. - 2016. - N 6/18 лют./ - С. 9

10 лютого 2015р. в Полтаві, на 13-ій церемонії нагородження, орденом "Народний герой України" вперше нагороджено цілу родину, яка відома всій Україні - госпітальєрів Ларису, Юрія та Ярослава Кириковичів - жителів смт Зарічне

Гаврилович Г. Ще одна нагорода Лариси Кирикович / Г. Гаврилович // Полісся. - 2016. - N 38/6 жовт./ - С. 4

1 жовтня 2016 р. в місті Тернопіль ще однієї високої нагороди - ордена "За спасіння життя" - була удостоєна мужня зарічненка, керівник медичної служби 5-го окремого батальйону Української добровольчої армії, Народний Герой України Лариса Миколаївна Кирикович

Гаврилович Г. Я люблю Україну / Г. Гаврилович // Полісся. - 2017. - N 32/24 серп./ - С. 4

Своїми роздумами ділиться Народний Герой України, керівник медичної служби 5-го окремого добровольчого батальйону української армії Лариса Кирикович, жителька селища Зарічне

Героям посвящається // Полісся. - 2015. - № 35/3 верес./ - С. 3

На сторінках Facebook розповідається про госпітальєра під позивним "Мама" - зарічненку Ларису Кирикович

Заради кожного життя // Полісся. - 2017. - № 11/23 берез./ - С. 11

Подружжя Лариси та Юрія Кириковичів - учасників АТО, жителів смт Зарічне, з нагоди Дня добровольця, нагороджено медалями "За участь у бою"

Зона АТО в об'єктиві фотоапарату Юрія Кириковича // Полісся. - 2014. - № 34/28 серп./ - С.

Кирикович Л. Жінка. Мати. Волонтер. / Л. Кирикович // Полісся. - 2014. - № 36/11 верес./ - С. 2

Про волонтера Ларису Кирикович із селища Зарічне, яка допомагає землякам-солдатам, яких у неї нині двадцять

Кирикович Л. Моліться за нас / Л. Кирикович // Полісся. - 2015. - № 5/5 лют./ - С. 1

Про свою турботу на передовій про воїнів АТО, розповідає волонтер із смт Зарічного - Лариса Кирикович, яка на даний час перебуває у складі 5-го батальйону добровольчого українського корпусу ("ДУК"), де їй довірили бути старшою мобільного операційного блоку. В складі цього ж батальйону її син Ярослав - водій, та чоловік Юрій, який курує медслужбу "ДУК"

Кирикович Я. Формується новий добровольчий батальйон / Я. Кирикович // Полісся. - 2014. - № 38/25 верес./ - С. 10

На території Рівненської області проходить формування 10-го окремого батальйону "Добровольчого Українського корпусу" імені Олександра Музичка

Кирикович Л. Щоденник з передової / Л. Кирикович // Полісся. - 2015. - № 9/5 берез./ - С. 3

На рубежах війни за Україну - чоловік, дружина і син - заріченська сім'я Кириковичів, яка відома і там, на передовій, і в тилах мирного життя - волонтери і добровольці

Надії і сподівання // Полісся. - 2014. - № 38/25 верес./ - С. 4

Кандидатами в депутати до Верховної Ради України зареєстровано представників партії "Правий сектор" Юрій Кирикович та Анатолій Полюхович із заріченською пропискою

Пишаємось вашою мужністю // Полісся. - 2015. - № 43/29 жовт./ - С.1

14 жовтня 2015 р в Свято-Покровському соборі Рівного, наша мужня землячка з смт Зарічне, боєць ДУК "Госпітальєри" Лариса Миколаївна Кирикович була нагороджена церковною медаллю "За мужність та любов до України"

Рейс в АТО // Полісся. - 2014. - № 37/18 верес./ - С. 4

11 вересня 2014 р. із Зарічного вирушив 5-тонний вантаж продуктів, теплого одягу, медикаментів в черговий рейс на Схід

Чергова нагорода Лариси Кирикович // Полісся. - 2017. - № 40 /19 жовт./ - С. 4

З нагоди Дня захисника України, чергову нагороду отримала заріченка, Народний Герой України, керівник медичної служби 5-го окремого медичного батальйону "ДУК" Лариса Кирикович

Юркова О. Отримали народну нагороду // Голос України. - 2016. - № 32 /20 лип./

Українською недержавною нагородою «Народний Герой України», запровадженою торік, нагороджено волонтерів, членів сім'ї Кириковичів із селища Зарічне Рівненської області.

* * *

Герої серед нас. Мама : [відео] [Електронний ресурс]. - Режим доступу :

<https://www.youtube.com/watch?v=rJijD5KDYnc&sns=fb> . –

Назва з екрана

Ільницька Т. Сім'ї медиків-волонтерів із Рівненщини вручили народний орден [Електронний ресурс] // День : сайт. –

режим доступу : <http://m.day.kyiv.ua/uk/news/180216-simyi-medykiv-volonteriv-iz-rivnenshchynu-vruchyly-narodnyy-orden>. – Назва з екрана

Люди, які живуть між Миром і Війною [Електронний ресурс] // Вісник Переяславщини : сайт. – Режим доступу : visnik-press.com.ua/archives/68236 . – Назва з екрана

Народний Герой з позивним «Мама» : репортаж із гарячої точки // Ваше здоров'я. – 2017. - № 51-52. – С. 14. – Режим доступу :

https://issuu.com/vzkievua/docs/vz_51-52_2017 . – Назва з екрана

"Народний герой України" в Полтаве [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

https://censor.net.ua/blogs/1101150/narodnyyi_geroyi_ukrainy_v_poltave . – Назва з екрана

Орден «Народний Герой України» [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. – Режим доступу :

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%80%D0%B4%D0%B5%D0%BD_%C2%AB%D0%9D%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%93%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B9_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8%C2%B . – Назва з екрана

Орден «Народний Герой України» - для батька, матері, сина [Електронний ресурс] // Вісник+к : сайт. – Режим доступу :

<http://visnyk.lutsk.ua/news/ukraine/regions/rivne/21460/>. – Назва з екрана

У Полтаві нагородили 18 Народних Героїв України [Електронний ресурс] // Полтавщина : інтернет-видання. –

Режим доступу : <https://poltava.to/news/37225/> . – Назва з екрана

У Полтаві відбулася 13-та церемонія нагородження орденом “Народний герой України” [Електронний ресурс] //

Сектор правди : про війну з передової : сайт. – Режим доступу : <https://sectorpravdy.com/ua/news/duknews/1557-u-poltavi-vidbulasia-13-ta-tseremoniia-nahorodzhennia-ordenom-narodnyi-heroi-ukrainy>. – Назва з екрана

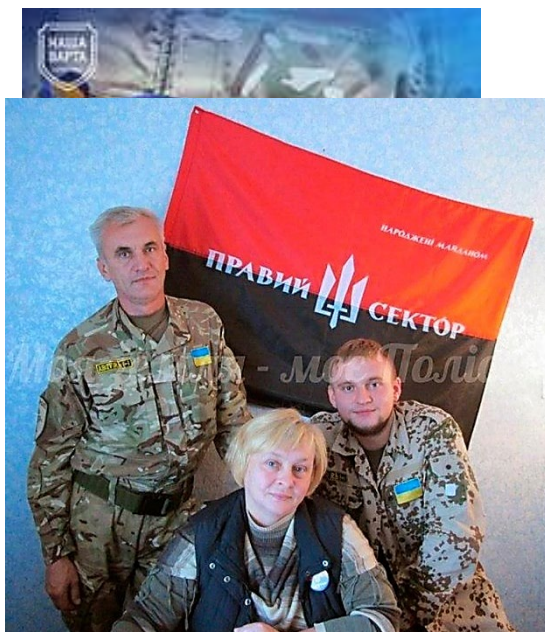
ФОТОСВІТЛИНИ

Орден «Народний Герой України»

ЗАРАДИ КОЖНОГО ЖИТТЯ!

ЗМІСТ

Вступ. Народні Герої України.....	4
Від Зарічного до Слов'янська.....	6
Жінка... Мати... Волонтер.....	8
Війна і тил – очима жінки.....	10
Перші заріченські волонтери – вже в зоні АТО.....	12
Моліться за нас	13
Щоденник з передової.....	15
Її позивний «Мама».....	19

Героям посвящается.....	20
Пишаємось Вашою мужністю.....	21
Віталій Чугунніков зустрівся з родиною «Госпітальєрів».....	21
Сім'я народних героїв.....	22
Гімназисти зустрілись з Народними героями.....	27
Отримали народну нагороду.....	28
Ще одна нагорода Лариси Кирикович.....	29
Заради кожного життя.....	29
Я люблю Україну.....	31
Чергова нагорода Лариси Кирикович.....	32
За честь, за славу, за народ.....	32
Використані джерела.....	33
Фотосвітлини.....	38

**ЧЕКАЄМО ВАС В
ЗАРІЧНЕНСЬКІЙ
ЦЕНТРАЛЬНІЙ РАЙОННІЙ
БІБЛІОТЕЦІ**

**НАША АДРЕСА
34000
ВУЛ. ГРУШЕВСЬКОГО,4
СМТ. ЗАРІЧНЕ
РІВНЕНСЬКА ОБЛ.**

ТЕЛ.(03632) 3-02-71

<http://zarichne.lib.rv.ua/>

**МИ ПРАЦЮЄМО:
З 9.00 ДО 19.00 ЩОДНЯ
ВИХІДНИЙ ДЕНЬ - СУБОТА**